

Motion till riksdagen

1985/86:Jo302

Rune Evensson m. fl. (s)

Tillvaratagandet av naturvårdens intressen vid skogsavverkning

Skogsvårdslagen är den lag som reglerar skogsnäringen. Denna näring måste verka i överensstämmelse med de övergripande mål samhället har ställt upp i samspel med andra samhällssektorer. Näringen måste således förse industrin med nödvändig råvara och då uppfylla samhällets mål om sysselsättning och ekonomisk tillväxt, samtidigt som miljö- och naturvårdspolitikens alla aspekter skall respekteras. Utnyttjandet av skogen och skogsmarken för fritidsaktiviteter och rekreation är en rätt som tillkommer alla samhällsmedborgare i vårt land. Skogen är en omistlig tillgång för dessa verksamheter. Den är ett viktigt inslag i kulturlandskapet.

Enligt 21 § SVL skall vid avverkning hänsyn tas till naturvårdens intressen. På detta sätt görs avvägningen mellan skogsägarens och samhällsmedborgarnas intressen. Enligt 21 § skall exempelvis stigar röjas efter avverkning. Inom områden i närheten av bebyggelse skall särskild hänsyn tas till det rörliga friluftslivet. Skador efter maskiner skall lagas. Vissa träd sparas. Trädridåer mot bebyggelse och vackra naturpartier skall sparas. Dessa hänsynsregler skall betraktas som minimikrav som skogsbruket under alla omständigheter måste uppfylla.

Efterlevnaden av denna lagparagraf är däremot dålig. Detta är otillfredsställande både från naturvårdssynpunkt och med hänsyn till det allmänna rättsmedvetandet, där efterlevnaden av vissa lagar bedöms som oviktiga i jämförelse med andra. Vid de undersökningar som gjorts bl. a. av Umeå universitet, framgår att 45 % av privata skogsägare och skogsbolag inte tog någon hänsyn till 21 §, medan 16--25 % tog delvis hänsyn. Detta är klart otillfredsställande, och åtgärder bör därför vidtas för bättre efterlevnad.

Skogsägaren, som är ansvarig för lagens efterlevnad, kan inte ådömas något straff med mindre att han fått ett föreläggande från skogsvårdsstyrelsen, som han sedan bryter emot. Detta är alltför omständligt och gör all skogsavverkning, som ej behöver anmälas, oåtkomlig för lagen. Detta framgår också av att knappast något fall har tagits upp till prövning i domstol. Att lagen inte följs beror uppenbarligen både på okunnighet och nonchalans. Okunnigheten kan rådas bot på genom utbildning och upplysning. Nonchalansen kan man komma till rätta med genom skärpning av efterlevnaden genom olika åtgärder. De som kritiserar lagens dåliga efterlevnad i detta avseende är alla tillfreds med lagens 21 §, men ej med dess faktiska tillämpning.

Allmänhetens krav på förbättringar i dessa avseenden växer sig allt starkare. Speciellt som intresset för miljöfrågor ökar.

21 § SVL är, om den efterlevs, i allmänhet tillräcklig för att tillgodose naturvårds- och friluftslivsaspekterna i skogsbruket. I samband med att förslag till

naturresurslag nu lagts fram har också framskyttat behovet av flera naturvårdsområden enligt naturvårdslagen. Många av dessa skulle vara överflödiga med en bättre efterlevnad av SVL. Man bör i detta sammanhang också pröva om skogsvårdsstyrelserna, som mera är inriktade på avverkning, är rätt instans att utöva tillsyn över naturvården i samband med skogsavverkning. Kanske borde exempelvis länsstyrelsens naturvårdsenhet vara mer lämplig.

Mot. 1985/86
Jo302

Hemställen

Med stöd av det ovan anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen anhåller att skogsstyrelsen får i uppdrag att följa upp 21 § skogsvårdslagen och dess förordning och föreskrifter med inriktning på skärpning av tillämpningen.

Stockholm den 15 januari 1986

Rune Evensson (s)

Rune Johansson (s)

Ingvar Johnsson (s)

Wivi-Anne Radesjö (s)